

Alfredas Römeris, Dembinos dvaras 1846 metais, Biblioteka Narodowa w Warszawie, Rps BN, II. 8746/1, k. 118

2017 m. sausio 25 d. 15 val. Lietuvos mokslų akademijoje (Gedimino pr. 3, 115 kab., Vilnius) vyks prof. habil. dr. Tamaros Bairašauskaitės paskaita-diskusija

Kova dėl žemės. Lietuvos bajorų dvarų likimas XIX a. antrojoje pusėje

Tradicionis bajoro dvaras dėl socialinio ir ekonominio modernėjimo iššūkio būtų kūręs naujas ūkinio ir kasdienio gyvenimo formas. Pažangos viltį sunaikino imperijos politika po 1863–1864 m. sukilimo. Vykstant nematomam karui, kuriame nebuvo nugalėtojų, dvaro žemė tapo labiausiai geidžiama. Bajorams jos reikėjo kaip laisvės ir tautiškumo salos, valstiečiams – kaip savasties ir savarankiškumo įrodymo, imperijai – kaip lenkiškumo naikinimo ir rusiškumo diegimo įrankio. Dvarų konfiskavimas, priverstinis jų pardavimas, draudimas „lenkui ir katalikui“ pirkti žemę savo krašte, žemės dalybos tarp dvaro ir kaimo keitė istoriškai susiklosčiusią tvarką. Kaip dvarų likimą veikė represijos, baudžios panaikinimas, imperijos socialinė ir tautinė politika, bajorų silpnybės, kas buvo tie naujieji dvarų savininkai, ar kilminio bajoro dvaro šeimininku galėjo tapti valstietis, miestietis, žydai ir totoriai – tai gairės, rodančios dvarų transformacijos tyrimų kryptį.

Mokslininkė nominuota 2016 m. Lietuvos mokslo premijai už darbų ciklą „Lietuvos bajorai, visuomenė ir imperija XIX amžiuje“.

Renginyje taip pat dalyvaus Lietuvos istorijos instituto XIX a. istorijos skyriaus vedėjas prof. dr. Virgilijus PUGAČIAUSKAS.

Registracija
tel. 8 692 45332
arba el. p.
e.griciute@lma.lt

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Renginys organizuojamas įgyvendinant projektą
„Nacionalinės mokslo populiarinimo sistemos plėtra ir įgyvendinimas“,
kuris finansuojamas Europos socialinio fondo lėšomis.